

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA

Na osnovu člana 14. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00) i člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2006. GODINU I POSTIZBORNOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA – OPŠTI IZBORI 2006. GODINE **SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj: 03-07-6-468/08
Sarajevo, 18. septembar 2008. godine

SADRŽAJ:

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS REVIZIJE	5
Predmet revizije.....	5
Cilj revizije	5
Obim revizije	5
4. PRETHODNE REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	6
5.1. NALAZI	6
5.2. P R E P O R U K E :.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine izvršila je reviziju finansijskih izvještaja za 2006. godinu **Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine** i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2006. godinu i finansijskog izvještaja od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora održanih u oktobru 2006. godine. Revizija je ispitivala primjenu Zakona o finansiranju političkih stranaka i primjenu člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, od strane SDP BiH.
- 1.2. Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Reviziju smo obavili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garancije da je stranka postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i članom 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.
- 1.4. Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i članom 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Utvdili smo da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu nije postupila u skladu sa odredbama člana 5. stav (1), člana 8. stav (1) i člana 11. stav stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaji ukazuju da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u 2006. godini postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i članom 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila reviziju finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2006. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora održanih u oktobru 2006. godine.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka i članom 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je iskazala prihode u iznosu od 4.068.551,68 KM, čija struktura je data u sljedećoj tabeli¹:

Red.br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u ukupnom prihodu %
1	Članarina	173.793,68	4,27 %
2	Prilozi fizičkih lica	139.145,33	3,42 %
3	Prilozi pravnih lica	402.295,26	9,89 %
4	Prihodi od imovine	657.963,00	16,17 %
5	Prihodi od pr.lica	0,00	0
6	Prihodi od poklona	0,00	0
7	Prihodi iz budžeta	2.481.890,78	61,00 %
8	Ostali prihodi	213.463,63	5,25 %
	Ukupni prihodi:	4.068.551,68	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je iskazala ukupne rashode u iznosu 4.000.077,14 KM².

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Socijaldemokratska partija BiH. Skraćeni naziv je SDP BiH.

Socijaldemokratska partija BiH je registrovana 16.03.1999. godine kod Kantonalnog suda u Sarajevu pod brojem R-I-1/99.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, Ul. Alipašina br. 41.

¹ Podaci koji su iskazani u tabeli preuzeti su iz dopunjenog godišnjeg finansijskog izvještaja Socijaldemokratske partije BiH za 2006. godinu čije su dopune Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavljene 13.06.2008. i 22.08.2008. godine.

² Podaci su preuzeti iz dopunjenog dopunjenog godišnjeg finansijskog izvještaja za 2006. godinu koji je stranka dostavila 13.06.2008. godine

Za zastupanje stranke ovlaštteni su Zlatko Lagumdžija, predsjednik stranke i Nermin Nikšić, generalni sekretar stranke. Osoba ovlaštena za podnošenje finansijskih izvještaja za 2006. godinu je Ferid Buljubašić.

Organizacionu strukturu SDP BiH čine:

- Glavni odbor
- 10 Kantonalnih odbora
- 6 Regionalnih odbora
- 3 Gradska odbora
- 104 Opštinska odbora

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj SDP BiH za 2006. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora održanih u oktobru 2006. godine i to sljedećih organizacionih dijelova:

- Glavni odbor SDP BiH Sarajevo,
- Opštinski odbor SDP BiH Centar Sarajevo,
- Opštinski odbor SDP BiH Brčko,
- Opštinski odbor SDP BiH Tuzla i
- Opštinski odbor SDP BiH Vareš

Cilj revizije je da se prikupi dovoljno relevantnih dokaza kako bi se moglo izraziti mišljenje o tome da li je SDP BiH u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Obim revizije finansijskih izvještaja SDP BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanje usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na priloge fizičkih i pravnih lica, prihode iz budžeta, prihode od imovine, prihode od vlastite aktivnosti stranke i troškove kampanje.

4. PRETHODNE REVIZIJE

U prethodnom periodu izvršena je revizija godišnjeg finansijskog izvještaja SDP BiH za 2004. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja (Opštinski izbori 2004. godine) i izdat Izvještaj o reviziji sa mišljenjem, nalazima i preporukama. Takođe, izvršen je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja SDP BiH za 2005. godinu i izdat Izvještaj o pregledu sa mišljenjem, nalazima i preporukama revizora.

Realizovane preporuke:

SDP BiH je preduzela određene korake kako bi uspostavila koordinaciju sa nižim organizacionim dijelovima stranke i uspostavila kontrolu nad njihovim poslovanjem s ciljem postupanja u skladu sa odredbama ovog Zakona. Uglavnom, niži organizacioni dijelovi SDP BiH svoju dokumentaciju dostavljaju Glavnom odboru koji poslovne promjene evidentira u poslovnim knjigama i sačinjava finansijske izvještaje za stranku kao cjelinu.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2006. godinu, utvrđeno je da politička stranka nije ispoštovala sve preporuke koje su date u navedenim izvještajima, odnosno i dalje postupa suprotno odredbama: člana 5. stav (1), člana 8. stav (1) i člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Na osnovu obavljene revizije utvrđeno je da je SDP BiH prekršila odredbe člana 5. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.³

Stranka je u 2006. godini primila priloge iznad zakonom dozvoljenog limita.⁴ Prilozi dva pravna lica iz inostranstva su zakonski limit premašili za 247.197,21 KM, što je prikazano u narednoj tabeli:

Izraženo u KM

Red br.	Donator	Glavni odbor SDP BiH	Forum mladih SDP BiH	Forum žena SDP BiH	UKUPNO	Prekorač. Limita
1.	Laburistička partija - Velika Britanija	156.361,62	35.721,47	-	192.083,09	187.395,09
2.	Socijaldemokrati-Stokholm city-Švedska	-	-	64.490,12	64.490,12	59.802,12
	UKUPNO	156.361,62	35.721,47	64.490,12	256.573,21	247.197,21

b) Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je SDP BiH prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.⁵

- Stranka je po osnovu Ugovora o sufinansiranju poslodavaca za novo zapošljavanje osoba sa liste evidencija Službe za zapošljavanje od Javne ustanove „Služba za zapošljavanje BPK Goražde“ primila sredstva u iznosu od 4.000,00 KM.

³ Ukupan iznos jednokratnog priloga pravnih i fizičkih lica ne smije da premaši osam prosječnih neto plata prema zvaničnim podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine u jednoj kalendarskoj godini i ne smije da se dodjeljuje više od jednom godišnje. Maksimalan iznos priloga pravnih i fizičkih lica u 2006. godini mogao je iznositi 4.688,00 KM

⁴ Socijaldemokratska partija BiH je u 2006. godini pored navedenog iznosa iznad zakonom dozvoljenog limita od 247.197,21 KM primila priloge od sedam (7) fizičkih lica koji su zakonom dozvoljeni limit ukupno premašili za 792,65 KM i priloge od sedam (7) pravnih lica koji su od zakonom propisanog limita ukupno veći za 1.534,50 KM. Stranka je u skladu sa odredbama člana 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka 11.06.2008. godine dobrovoljno izvršila povrat dijela priloga fizičkih lica u iznosu od 792,65 KM i pravnih lica u iznosu od 1.534,50 KM koji su premašili limit. Dokaze o tome stranka je Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavila 13.06.2008. i 22.08.2008. godine.

⁵ Državni, entitetski i kantonalni organi, organi opštinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, preduzeća koja su po svojoj djelatnosti isključivo neprofitna, vjerske zajednice, kao i privredna udruženja u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu da finansiraju političke stranke.

- Stranka je primila sredstva od Biroa za administrativno pravne poslove Opštine Tešanj u iznosu 150,00 KM u svrhu stipendiranja studenata.
- Stranka, odnosno dvadeset (20) opštinskih odbora Socijaldemokratske partije BiH je bez plaćanja zakupnine, suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakona, koristilo poslovne prostorija u vlasništvu opštinskih organa.

c) Stranka nije ispoštovala odredbe člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka jer finansijski izvještaj nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka ⁶

- Socijaldemokratska partija BiH je suprotno odredbama člana 13. stav (5) Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka u finansijskom izvještaju (na obrascu 3) kao ostale prihode iskazala interni transfer sredstava između organizacionih dijelova stranke u iznosu od 122.855,85 KM.
Takođe stranka je kao ostali prihod u iznosu od 83.575,17 KM iskazala sredstva koja su sa transakcijskih računa dvadeset opštinskih odbora, prilikom njihovog gašenja prenesena na transakcijski račun Glavnog odbora stranke.
- Stranka nije u skladu sa članom 14. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka iskazala jedinstvene matične brojeve za sva fizička lica koja su stranci dala prilog. Od ukupno iskazanih priloga u finansijskom izvještaju u iznosu od 139.145,33 KM u skladu sa članom 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i navedenim Pravilnikom, prijavljeni su prilozi u iznosu od 21.688,00 KM koje je stranci dalo šest fizičkih lica ⁷.
Takođe stranka nije u skladu sa članom 15. Pravilnika u finansijskom izvještaju iskazala identifikacione brojeve za pravna lica u zemlji, koja su stranci dala priloge u ukupnom iznosu od 145.722,05 KM.
- Revizijom je utvrđeno da je Socijaldemokratska partija BiH u finansijskom izvještaju u dva slučaja iskazala prihode iz budžeta na osnovu odluka nadležnih organa, a ne na osnovu stvarno uplaćenih sredstava stranci iz budžeta. Takvim načinom evidentiranja prihoda u poslovnim knjigama, stranka je u finansijskom izvještaju koji je dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH, prihod koji je ostvarila iz Budžeta Republike Srpske iskazala u manjem iznosu za 24.476,50 KM, a prihod koji je ostvarila iz Budžeta Općine Novo Sarajevo iskazala u većem iznosu za 6.216,39 KM od ostvarenog prihoda.

---

⁶ Politička stranka je obavezna finansijski izvještaj podnijeti u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH. Centralna izborna komisija BiH je donijela Pravilnik o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06), kojim je propisala obrasce i način podnošenja finansijskih izvještaja.

⁷ U toku obavljanja revizije, u skladu sa odredbama člana 13. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, određenom broju fizičkih lica koja su navedena kao donatori u finansijskom izvještaju SDP BiH, upućeni su zahtjevi da potvrde da li su ovoj stranci dali priloge, u kom iznosu i kada. Na navedeni upit jedno fizičko lice je dalo odgovor da nikada nije doniralo bilo koju političku stranku, iako je donacija od ovog fizičkog lica u iznosu 3.600,00 KM uredno evidentirana na bankovnom izvodu sa transakcijskog računa SDP BiH kod Vakufske banke broj 30 od 14.07.2006. godine.

Troškovi predizborne kampanje

SDP BiH je postupila u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, odnosno u svrhu izborne kampanje je potrošila 766.597,57 KM.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁸ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, SDP BiH je mogla potrošiti 3.080.368,60 KM.

5.2. PREPORUKE :

Preporučuje se Socijaldemokratskoj partiji BiH da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *Da postupa u skladu sa odredbama člana 5. stav (1), člana 8. stav (1) i člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i to:*
  - *da svoje izvore finansiranja svede u okvire propisane Zakonom o finansiranju političkih stranaka,*
  - *da se ne finansira priložima koji su zabranjeni ovim Zakonom,*
  - *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izornoj komisiji BiH sačinjava u formi propisanoj Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka*
  - *da u obrasce 3-a i 3-b finansijskog izvještaja obavezno unosi podatke o identitetu fizičkih i pravnih lica koja su stranci dala prilog.*
- *Stranka treba ustrojiti upravljanje gotovinom putem blagajne uz obavezu vođenja blagajničkih izvještaja na dnevnom nivou.⁹*

---

⁸ Član 15.10 stav 2. istog člana propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

⁹ Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da se dnevnicu blagajne vode na mjesečnom nivou.

KOMENTAR

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine se dana 21.08.2008. godine očitovala na Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2006. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja – Opšti izbori 2006. godine.

Stranka je u skladu sa odredbama člana 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, a na osnovu nalaza revizije djelimično otklonila nedostatke u svom godišnjem izvještaju za 2006. godinu i uz očitovanje dostavila dokaze Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Otklonjeni su nedostaci vezani za prijavljivanje priloga fizičkih i pravnih lica koji premašuju 100,00 KM, prijavljen je prihod od imovine stranke, vraćen je dio priloga pravnog lica koji je premašio zakonom dozvoljeni limit i u dopunjenom izvještaju su pravilno iskazane obaveze stranke. Stranka je provela postupak gašenja preduzeća „RITAM“ d.o.o. Tuzla čiji je osnivač bio Opštinski odbor SDP BiH Tuzla i dostavila rješenje Općinskog suda u Tuzli broj U/I-001527/08 od 18.08.2008. godine.

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH nakon što je razmotrila prigovor stranke i dopunu izvještaja, utemeljene i argumentovane primjedbe je uvažila i ugradila u konačan izvještaj o reviziji. Primjedbe koje nisu utemeljene na relevantnim činjenicama nisu uticale na nalaz revizije.

Zahvaljujemo se osoblju Socijaldemokratske partije BiH na dobroj i korektnoj saradnji tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja.

Hasida Gušić, Šef Službe za reviziju, revizor

Sanja Čabrilo, revizor

Željko Bakalar, pomoćnik revizora